

POLKOWICKI ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH

ul. Fabryczna 16
59-170 Przemków
e-mail: biuro@pzdp.pl

tel. 76/ 831-94-74
fax. 76/ 832-00-43
www.pzdp.pl

**PLAN
ZIMOWEGO UTRZYMANIA DRÓG
POWIATOWYCH
POWIATU POLKOWICKIEGO
w sezonie zimowym 2017/2018**

**ważność dokumentu:
od 01.11.2017 do 30.04.2018**

Zatwierdzam:

Dyrektor

Adam Mielniczuk

Przemków listopad 2017

Uwaga - pouczenie dla kierowców

... ponieważ „w okresie ciężkich warunków atmosferycznych w porze zimowej [...] utrzymanie dróg publicznych w stanie całkowitego bezpieczeństwa jest technicznie niemożliwe kierowca musi się [...] zawsze liczyć z możliwością napotkania odcinka drogi w stanie zagrażającym bezpieczeństwu jazdy”

[Sąd Najwyższy w wyroku z 22 października 1970 r.]

„jeżeli [...] droga z powodu gołolodzi i stosunkowo nieznacznej szerokości była niebezpieczna, to bez względu na to, czy i w jakim stopniu służba drogowa wywiązała się z obowiązku odpowiedniego zabezpieczenia jezdni dla ruchu, kierowcy pojazdów mechanicznych są obowiązani dostosować się do realnych warunków”

[orzeczenie SN z 18 lipca 1979 r.]

SPIS TREŚCI

1.	Zasady ogólne Zimowego Utrzymania Dróg	4
1.1.	Główne Podstawy Prawne do działania w zakresie ZUD	4
1.2.	Określenie podstawowych pojęć	4
1.3.	Zasady prowadzenia Zimowego Utrzymania Dróg.	5
1.)	<i>materiały stosowane do usuwania śliskości zimowej</i>	6
2.)	<i>bierna osłona dróg</i>	6
3.)	<i>usuwanie śniegu z dróg</i>	6
a)	odsnieżanie	6
b)	zasady odsnieżania	7
4.)	<i>usuwanie śliskości zimowej</i>	7
a)	Metoda zapobiegawcza	8
b)	Metoda likwidacyjna	9
c)	Metoda zwiększania szorstkości	9
Tabela nr 1:	<i>Dawki materiałów do posypywania zapobiegawczego oraz likwidacji cienkich warstw lodu i śniegu</i>	9
2.	Zimowe Utrzymanie Dróg kategorii powiatowej dla dróg powiatowych	10
2.1	Zasady i założenia ZUD dróg powiatowych Powiatu Polkowickiego	10
2.2.	Określenie przyjętych standardów utrzymania nawii	11
A/	Długości odcinków dróg powiatowych wg Standardów Zimowego Utrzymania	12
Tabela nr 2:	<i>Długość Odcinków Dróg Powiatowych wg Standardów Zimowego Utrzymania</i>	12
B/	Wykaz odcinków dróg powiatowych zawieranych i objętych ochroną bierną	12
Tabela nr 3:	<i>Odcinki zawierane – ilość</i>	12
Tabela nr 4:	<i>Odcinki zawierane – wykaz</i>	13
Tabela nr 5:	<i>Odcinki ochrony biernej siatką przeciwsnieżną – wykaz</i>	13
C/	Wykaz odcinków dróg powiatowych wyłączonych z utrzymania standardów	14
Tabela nr 6:	<i>Odcinki dróg nie objętych standardami zimowego utrzymania nawierzchni dróg</i>	14
D/	Utrzymanie Zimowe chodników w pasie drogowym dróg powiatowych	14
E/	Wykaz dróg powiatowych i warunki ich utrzymania w poszczególnych standardach	15
1.	STANDARD III [długość dróg	15
2.	STANDARD IV [długość dróg	15
3.	STANDARD V [długość dróg	16
F/	Wykaz składowisk materiałów dla mieszanek piaskowo-solnych	17
Tabela nr 7:	<i>lokalizacja składowisk materiałów uszorstniających</i>	17

G/	wykaz sprzętu zatrudnionego przy ZUD na terenie dróg powiatowych	18
<i>Tabela nr 8:</i>	<i>wykaz sprzętu przewidzianego do ZUD.</i>	18
H/	wykaz firm świadczących usługi ZUD na zlecenie PZDP	18
<i>Tabela nr 9:</i>	<i>Wykaz firm świadczących usługi ZUD</i>	18
2.3.	Organizacja i zakres działań PZDP w ramach ZUD	20
2.4.	Załączniki	22
Załącznik nr 1	Mapa stref rozpoczęcia sezonu	22
Załącznik nr 2	Wykaz dróg miejskich i zamiejskich w poszczególnych standardach zimowego utrzymania	23
Załącznik nr 3	Zasady odśnieżania i usuwania gołoledzi na drogach zarządzanych przez PZDP	26
Załącznik nr 4	Wykaz telefonów służb odpowiedzialnych za ZUD alarmowych / pomocniczych	27
A.	TELEFONY SŁUŻB Zimowego Utrzymania Dróg Powiatowych w PZDP	27
B.	TELEFONY SŁUŻB ALARMOWYCH i komunalnych	28
C.	TELEFONY SŁUŻB KRYZYSOWYCH [http://www.czk.pl] <i>Województwo Dolnośląskie</i>	28
D.	TELEFONY ZARZĄDCÓW DRÓG w regionie	29
E.	TELEFONY POMOCNICZE URZĘDY MIAST I GMIN w regionie	29
F.	TELEFONY POMOCNICZE - Przewoźnicy w regionie	30
G.	Przydatne linki stron internetowych	30

1. Zasady ogólne Zimowego Utrzymania Dróg.

1.1. Główne Podstawy Prawne do działania w zakresie ZUD

Za szczególnie ważne akty prawne, regulujące zagadnienia związane z zimowym utrzymaniem dróg, należy uznać:

- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- Zarządzenie nr 46 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 25.10.1994r. w sprawie zasad odśnieżania i usuwania gołoledzi na drogach publicznych
- Zarządzenie nr 12 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 9.09.1997 r. zmieniające ww. zarządzenie
- ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 27 października 2005 r. w sprawie rodzajów i warunków stosowania środków, jakie mogą być używane na drogach publicznych oraz ulicach i placach wyszczególnione zostały środki, jakie można stosować do zapobiegania powstawaniu oraz zwalczania zimowej śliskości nawierzchni.
- Regulaminy utrzymania czystości i porządku uchwalone przez Rady Gmin

1.2. Określenie podstawowych pojęć

1. **Utrzymanie dróg** - wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej
2. **ZUD** - Zimowe utrzymanie dróg są to prace mające na celu zmniejszenie lub ograniczenie zakłóceń ruchu drogowego wywołanymi takimi czynnikami atmosferycznymi jak: śliskość zimowa oraz opady śniegu.
3. **Standardy zimowego utrzymania** - jest to określone cyframi rzymskimi stany utrzymania drogi w okresie zimowym, opisane w tabeli zał. nr 1:
4. **Śliskość zimowa** - jest to zjawisko występujące na jezdniach na skutek utworzenia się warstwy lodu albo zlodowacenia lub ubitego śniegu. Śliskość zimowa występuje w postaci gołoledzi, lodowicy oraz zlodowacenia lub śliskości śniegowej.
5. **Gołoledź** - jest to rodzaj śliskości zimowej powstałej w wyniku utworzenia się warstwy lodu grubości do 1,0 mm na skutek opadu mgły roszącej, mżawki lub deszczu na nawierzchnię o ujemnej temperaturze. Gołoledź występuje przy ujemnej lub nieznacznie wyższej od 0°C temperaturze powietrza. Tak powstała warstwa lodu ma jednakową grubość na całej powierzchni jezdni. Gołoledź występuje wtedy, gdy zaistnieją równocześnie trzy następujące warunki:
 - 1)temperatura nawierzchni jest ujemna,
 - 2)temperatura powietrza jest w granicach -6°C do +1°C,
 - 3)względna wilgotność powietrza jest większa od 85%.
6. **Lodowica** - jest to rodzaj śliskości zimowej powstałej w wyniku utworzenia się warstwy lodu o grubości do kilku centymetrów z zamrożenia nieusuniętej z nawierzchni wody pochodzącej ze stopnienia śniegu, lodu lub opadu deszczu. Lodowica występuje wtedy, gdy po odwilży lub opadzie deszczu, nad powierzchnią jezdni temperatura powietrza obniżyła się poniżej 0° C. Im szybszy jest spadek temperatury, tym zjawisko lodowicy jest intensywniejsze. Tak powstała warstwa lodu ma zwykle różną grubość na całej powierzchni jezdni.
7. **Rosa** to zbiór kropli wody tworzących się na powierzchni gruntu, roślin itd. Rosa powstaje w skutek kondensacji pary wodnej zawartej w atmosferze.
8. **Szron** to osad lodu o wyglądzie krystalicznym, przybierający kształt łusek, igiełek itp. Szron powstaje podobnie jak rosa, ale w temperaturze poniżej 0°C.
9. **Szadź (sadź)** - jest to osad atmosferyczny o barwie srebrzystobiałej występujący w postaci szczonek lodowych lub igiełek, rozdzielonych pęcherzykami powietrza, ozdobionych niekiedy rozgałęzionymi

kryształkami. Szadź powstaje przy nagłym zamarznięciu bardzo małych przechłodzonych kropelek wody (mgły) na wyziębionych powierzchniach, gdy temperatura wyziębionych powierzchni jest niższa lub nieznacznie wyższa od 0°C i narasta niekiedy do znacznej grubości po stronie skąd nadchodzą wilgotne masy powietrza.

10. **Zlodowacenie** lub **śliskość pośniegowa** jest to rodzaj śliskości zimowej powstającej w wyniku zalegania na jezdni przymarzniętej do nawierzchni pozostałości nie usuniętego ubitego śniegu, pokrywającego ją całkowicie lub częściowo warstwą o grubości kilku milimetrów.
11. **Śnieg luźny** - jest to nieusunięty lub pozostały na nawierzchni po przejściu pługów śnieg, który nie został zagęszczony pod wpływem ruchu kołowego.
12. **Śnieg zajeżdżony** - jest to nieusunięty lub pozostały na nawierzchni po przejściu pługów śnieg, który został zagęszczony, ale nie stał się zlodowaciały.
13. **Nabój śnieżny** - jest to nieusunięta zlodowaciała lub ubita warstwa śniegu o znacznej grubości (od kilku centymetrów), przymarznięta do nawierzchni jezdni.
14. **Błoto pośniegowe** - jest to topniejący śnieg pozostały na nawierzchni po przejściu pługów i posypaniu jej środkami chemicznymi

1.3. Zasady prowadzenia Zimowego Utrzymania Dróg.

W świetle obowiązujących przepisów obowiązek utrzymania przejezdności dróg i szlaków komunikacyjnych spoczywa na zarządcach dróg i szlaków kolejowych.

Do zarządcy drogi należy w szczególności utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, w celu zmniejszenia lub ograniczenia zakłóceń ruchu drogowego wywoływanych czynnikami atmosferycznymi, takimi jak śliskość zimowa oraz opady śniegu.

W tym celu Zarządy dróg mają prawo do:

- wstępu na grunty przyległe do pasa drogowego, jeżeli jest to niezbędne do wykonywania czynności związanych z utrzymaniem i ochroną dróg,
- urządzania czasowego przejazdu przez grunty przyległe do pasa drogowego w razie przerwy w komunikacji na drodze,
- ustawiania na gruntach przyległych do pasa drogowego zasłon przeciwnieźnych.

W sezonie obniżonych temperatur prowadzi się działania i prace utrzymania nawierzchni dróg i chodników określane jako „Zimowe utrzymanie dróg - ZUD” lub tzw. akcję zimową.

Zarządy dróg i szlaków kolejowych prowadzą akcję zimową w oparciu o własny stan zatrudnienia, własne i wynajęte środki materiałowo – techniczne oraz przyznane środki finansowe.

Do ZUD zalicza się między innymi n.w. działania organizacyjno-techniczne realizowane przez drogową służbę liniową lub przedsiębiorstwa wykonawcze;

- 1) *przygotowanie materiałów do usuwania śliskości zimowej, przy czym przez usuwanie rozumie się również zapobieganie;*
- 2) *działania profilaktyczne w tym np. bierną osłonę dróg przed zawiewaniem, analizę meteo itp.;*
- 3) *usuwanie śniegu z dróg;*
- 4) *usuwanie śliskości zimowej poprzez stosowanie topników do odladzania jezdni lub materiałów uszorstniających;*
- 5) prace porządkowe po sezonie zimowym.

W przypadku nadmiernych opadów śnieżnych lub braku własnych środków technicznych Zarządcy Dróg korzystają ze środków obcych (odpłatnie), a kolej dodatkowo z najmu pracowników od podmiotów gospodarczych.

W wyjątkowo niekorzystnych warunkach atmosferycznych powstałych w wyniku nadmiernych opadów śnieżnych akcja zimowa jest prowadzona zgodnie z przepisami o działaniach w stanie kryzysu.

- **Ad. 1) materiały stosowane do usuwania śliskości zimowej**

powinny być składowane i zabezpieczone przed wpływem wilgoci w specjalnie do tego przygotowanych magazynach stałych lub na tymczasowych składowiskach tak, aby nie prowadziły do degradacji środowiska naturalnego. Wielkość składowisk i ich usytuowanie powinny wynikać z wielkości sieci drogowej, przyjętej technologii prac, jak i warunków gruntowo-wodnych. Magazyny powinny być lokalizowane na terenie należącym do administracji drogowej lub w innych miejscach w pobliżu dróg. Dotyczy to szczególnie dróg, na których śliskość zimową usuwa się na całych ciągach.

Do przechowywania samych materiałów uszorstniających lód z domieszką środków chemicznych można stosować magazyny tymczasowe, pod warunkiem ich dobrego zabezpieczenia przed przenikaniem wilgoci.

- **Ad. 2) bierna osłona dróg**

polega na niedopuszczeniu lub praktycznie ograniczeniu nawiewania śniegu na korpus drogowy. Cel ten można osiągnąć przez umieszczenie zasłon przeciwśnieżnych w odpowiedniej odległości od korony drogi. Zasłony powodują zmianę prędkości niosącego śnieg wiatru i w rezultacie opadnięcie śniegu za zasłoną, ale przed koroną drogi. Zasłony przeciwśnieżne powinny być ustawiane wyłącznie w miejscach zagrożonych powstawaniem zasp.

Ustawianie zasłon należy wykonywać przed opadami śniegu, najlepiej przy występowaniu dodatnich temperatur (załącznik 4), uwzględniając koniec wegetacji roślin.

Zdejmowanie zasłon odbywa się po zakończeniu sezonu zimowego, praktycznie w marcu i kwietniu. W tym samym czasie należy zdjąć znaki A-32 i C-18, ustawione na jesieni w miejscach występowania lokalnej śliskości.

- **Ad. 3) usuwanie śniegu z dróg**

- a) Odśnieżanie**

Odśnieżanie ma na celu usunięcie śniegu z jezdni i poboczy dróg oraz obiektów towarzyszących, jakimi są zatoki autobusowe, parkingi itp.

Zakresy prac prowadzonych przy odśnieżaniu oraz technologia robót wynikają z obowiązujących standardów utrzymania dróg.

Wybór systemu odśnieżania zależy od standardu zimowego utrzymania dróg, warunków atmosferycznych oraz aktualnego stanu utrzymania dróg.

Poszczególnym standardom zimowego utrzymania dróg przypisane są minimalne poziomy utrzymania nawierzchni jezdni oraz dopuszczalne odstępstwa od standardu w warunkach występowania opadów śniegu lub śliskości zimowej, jak również dopuszczalny maksymalny czas występowania tych odstępstw (załącznik 1).

W przypadkach długotrwałego występowania skrajnie niekorzystnych warunków pogodowych, takich jak zawieje i zamiecie śnieżne, długotrwałe burze śnieżne, niweczących efekty odśnieżania dróg, osiągnięcie i utrzymanie na drogach standardu docelowego może być trudne. Organizację pracy należy wtedy dostosować do aktualnych, zmieniających się warunków na drogach i przyjmować niekonwencjonalne rozwiązania, np. zaczynając odśnieżanie od dróg o największym natężeniu ruchu lub odśnieżanie tylko jednego pasa ruchu.

b) Zasady odśnieżania

Zasady odśnieżania dróg w okresie zimowym, minimalne poziomy utrzymania nawierzchni jezdni oraz dopuszczalne odstępstwa od standardu zimowego utrzymania dróg z uwagi na brak jednoznacznego ogólnokrajowego przepisu prawnego ustalane są lokalnie w oparciu o możliwości organizacyjno - techniczne i finansowego z uwzględnieniem priorytetów utrzymania ciągów dróg o znaczeniu strategicznym dla gospodarki w regionie.

Technika odśnieżania dróg zależy od:

- 1) szerokości jezdni i przyjętej na niej organizacji ruchu,
- 2) geometrii przekroju poprzecznego drogi (przekrój drogowy, pół uliczny, uliczny),
- 3) przyjętego dla danej drogi standardu utrzymania,
- 4) rodzaju użytego sprzętu do odśnieżania.

Odśnieżanie można prowadzić jednym pługiem lub zespołem pługów. Śnieg należy usuwać z jezdni na:

- 1) prawe pobocze,
- 2) lewe pobocze - w przypadkach wyjątkowych (np. silny zawiewający wiatr itp.) przy bezwzględnym zachowaniu środków bezpieczeństwa lub
- 3) oba pobocza - w przypadkach wąskich dróg.

Prędkość robocza pługów uzależniona jest od stanu drogi oraz panujących warunków atmosferycznych i wynosi zwykle 15÷40 km/h.

W zależności od ilości zalegającego śniegu na jezdni należy używać odpowiednich pługów lub zespołów pługów.

Na drogach dwujezdniowych odśnieżanie zespołem pługów należy rozpocząć od lewego pasa jezdni. W trudnych warunkach atmosferycznych dopuszcza się odśnieżanie tylko jednego pasa ruchu, pod warunkiem wykonania, co 200÷300 m, mijanek znajdujących się w zasięgu widoczności kierowców. W takich przypadkach dopuszcza się odkładanie śniegu na pasie dzielącym do wysokości 0,7 m, nie powodując zaśnieżenia przeciwnej jezdni.

Łącznice na węzłach drogowych, pasy włączeń i wyłączeń, pasy ruchu powolnego, zatoki postojowe i autobusowe stanowią integralną część jezdni, w związku z czym ich odśnieżanie należy prowadzić równocześnie z odśnieżaniem zasadniczych pasów ruchu.

Technika odśnieżania chodników i ścieżek rowerowych jest uzależniona od ich długości, szerokości oraz rodzaju i ilości śniegu. Do odśnieżania tego typu elementów drogi należy używać przede wszystkim sprzętu specjalistycznego przeznaczonego do tego celu oraz pługów, szczotek mechanicznych i odśnieżarek prowadzonych ręcznie. Stosowanie dużych nośników uzależnione jest od nośności i szerokości tych dróg.

Niedopuszczalne jest odkładanie śniegu z chodników i ścieżek rowerowych na jezdnię. Śnieg, w przypadkach kiedy jest to konieczne, powinien być wywożony z dróg przebiegających przez miasta i inne obszary zabudowane. Wywożenie śniegu odbywa się w przypadku zalegania dużej ilości śniegu na chodnikach uniemożliwiających poruszanie się pieszych. Do załadunku należy używać ładowarek, koparek, śniegoładowarek, a do wywozu - samochodów samowyładowczych. Śnieg należy wywozić na składowiska wyznaczone przez burmistrza, wójta lub służby im podległe.

• Ad. 4) usuwanie śliskości zimowej

Do usuwania i łagodzenia skutków śliskości zimowej należy stosować następujące środki chemiczne i materiały uszorstniające:

1) materiały chemiczne:

a) sól kamienna sucha (chlorek sodu NaCl) wg PN-86/C-84081/02,

Uwaga: Nowa edycja w/w normy, tj. „PN -C-84081-2:1998 Sól (Chlorek sodu) Sól spożywcza” zastąpiła starą normę PN-86/C-84081/02, eliminując określenie “sól drogowa” i nie podając dla soli drogowej żadnych wymagań. Niniejszym uznaje się, że dla celów oceny soli stosowanej w drogownictwie wymagania starej normy są właściwe i powinny być nadal stosowane.

b) solanka - roztwór NaCl lub CaCl₂ o stężeniu 20÷25%,

c) sól zwilżona - 30% solanki (roztworu NaCl lub CaCl₂ o stężeniu 20÷25%) + 70% suchej soli NaCl,

d) chlorek wapnia techniczny (77÷80% CaCl₂),

e) chlorek magnezu $MgCl_2$,

f) mieszaniny $NaCl$ z $CaCl_2$ lub z $MgCl_2$ w stosunku wagowym:

- 4:1 - 80% $NaCl$ + 20% $CaCl_2$,
- 3:1 - 75% $NaCl$ + 25% $CaCl_2$,
- 2:1 - 67% $NaCl$ + 33% $CaCl_2$,

Zaleca się stosowanie soli o - w miarę możliwości - jednorodnym uziarnieniu, ponieważ zapewnia ona większą równomierność pokrycia drogi podczas posypywania.

2) materiały uszorstniające (do uszorstnienia lodu, zlodowaciałego i ubitego śniegu):

a) piasek o uziarnieniu do 2 mm wg PN-B-11113:1996,

b) kruszywo naturalne o uziarnieniu do 4 mm (zalecane do uszorstnienia ubitego śniegu), wg PN-B-11111:1996,

c) kruszywo kamienne łamane o uziarnieniu 2-4 mm, wg PN- B-11112 : 1996,

d) żużel wielkopieczowy kawałkowy, kruszywo niesortowane o uziarnieniu do 4 mm (zalecany do uszorstnienia ubitego śniegu), wg PN-88/B - 23004,

e) żużel kotłowy (paleniskowy), kruszywo niesortowane o uziarnieniu do 4 mm, wg PN-78/B-01101,

f) żużel kotłowy (paleniskowy), kruszywo niesortowane o uziarnieniu do 8 mm (zalecany do uszorstnienia ubitego śniegu) wg PN-78/B- 01101,

g) jednorodne mieszaniny kruszyw z solą o składzie wagowym od 95 do 97 % kruszywa i od 5 do 3% soli.

3) kruszywo stosowane do uszorstnienia nawierzchni nie powinno być zbyt łamliwe, nie może zawierać zanieczyszczeń ilastych, gliniastych. Jednorodność uziarnienia kruszywa zapewnia większą równomierność pokrycia drogi podczas posypywania.

4) ogólne warunki stosowania środków chemicznych na drogach publicznych są następujące:

- środki chemiczne stosuje się do usunięcia gołoledzi i oblodzenia, a także do zapobiegania powstawaniu oblodzenia i śliskości pośniegowej,
- środki chemiczne stosuje się po mechanicznym usunięciu śniegu,
- rozrzut środków chemicznych powinien następować w pasie jezdni lub chodników.

Do działań tych zalicza się usuwanie śliskości zimowej (gołoledź, lodowica, śliskość pośniegowa), za pomocą jednej z trzech **metod: zapobiegawczą, likwidacyjną lub zwiększania szorstkości.** Metody te generalnie polegają na pokryciu jezdni środkami chemicznymi albo niechemicznymi (piasek, kruszywo naturalne, sztuczne), lub jednoczesnym zastosowaniu środków chemicznych i niechemicznych

a) Metoda zapobiegawcza

Zapobieganie powstawaniu gołoledzi

Działalność należy rozpocząć po stwierdzeniu, że temperatura nawierzchni jest ujemna, temperatura powietrza wynosi od $-6^{\circ}C$ do $+1^{\circ}C$, a względna wilgotność powietrza osiągnęła 85% i nadal wzrasta. Należy wówczas rozsypać środki chemiczne, obniżające temperaturę zamarzania wody, w ilości podanej w tabelicy 2 poz. 1.

Zapobieganie powstawaniu lodowicy

Działalność należy rozpocząć po stwierdzeniu, że temperatura powietrza obniżając się spadła do $+1^{\circ}C$, a na nawierzchni zalega warstewka wody lub mokrego śniegu, albo nawierzchnia jest wilgotna. Należy wówczas wykonać:

- 1) mechaniczne oczyszczenie nawierzchni z topniejącego śniegu lub wody przed obniżeniem się temp. powietrza poniżej $0^{\circ}C$,
- 2) rozsypanie odladzających środków chemicznych w ilości podanej w tabelicy 2 poz. 1.

Zapobieganie przymarzaniu śniegu do nawierzchni

Przed rozpoczęciem opadu śniegu należy rozsypać środki chemiczne w odpowiedniej ilości.

b) Metoda likwidacyjna

Likwidowanie gołoledzi, szronu i cienkich warstw zlodowaciałego lub ubitego śniegu

Aby usunąć z nawierzchni warstwę gołoledzi, szronu lub cienką warstwę zlodowaciałego lub ubitego śniegu (do 4 mm), należy rozsypać na jej powierzchni środki chemiczne w ilości podanej w tablicy 2 poz.3. Grubych warstw lodu, zlodowaciałego i ubitego śniegu nie należy usuwać za pomocą środków chemicznych z uwagi na ochronę środowiska i wysokie koszty.

Likwidowanie świeżego opadu śniegu

Świeży opad śniegu należy usuwać wyłącznie mechanicznie. Tylko pozostałości po przejściach pługów można likwidować za pomocą materiałów chemicznych, rozsypując je na nawierzchni w ilości podanej w tablicy 2 poz.3. W przypadku opadu o dużej intensywności, kiedy grubość warstwy spadłego śniegu przekroczy 5 cm, odsnieżanie należy powtórzyć.

Likwidowanie grubych warstw lodu i zlodowaciałego śniegu (ponad 4 mm)

Warstwy takie powinny być usuwane z nawierzchni mechanicznie lub mechanicznie i chemicznie, tzn. po usunięciu mechanicznym warstw lodu lub śniegu można zastosować środki chemiczne do likwidacji cienkich pozostałości lodu i śniegu. Warstwy tego typu mogą być również uszorstniane przez jednorazowe posypywanie kruszywem z wydatkiem jednostkowym $60 \div 100 \text{ g/m}^2$. Posypywanie należy powtarzać w miarę usuwania kruszywa przez wiatr i ruch pojazdów. Rodzaje kruszywa należy dobierać wg zaleceń podanych w p. 6.2, zależnie od lokalnych warunków.

c) Metoda zwiększania szorstkości

Uszorstnianie ubitego śniegu

Do uszorstniania ubitego śniegu należy stosować jedno lub dwukrotne posypanie w ciągu dnia kruszywem z wydatkiem jednostkowym każdorazowo $100 \div 150 \text{ g/m}^2$. Rodzaje kruszywa należy stosować, zależnie od lokalnych warunków, wg zaleceń podanych w p.6.2.

Tabela nr 1: Dawki materiałów do posypywania zapobiegawczego oraz likwidacji cienkich warstw lodu i śniegu

Lp.	Rodzaj działalności i stan nawierzchni	Temperatura [°C]	Sól NaCl (sucha lub zwilżona) [g/m ²]	Materiały uszorstniające [g/m ²]
1	2	3	4	7
1	Zapobieganie powstaniu: - gołoledzi - lodowicy - szronu	do - 2	do 15	-
		- 7 ÷ - 10	20 ÷ 30	
		< - 10	-	
	Zapobieganie przymarzaniu śniegu do nawierzchni	do - 2	do 10	-
		- 3 ÷ - 6	10 ÷ 15	
		- 7 ÷ - 10	15 ÷ 20	
		< - 10	-	
	Likwidacja: - gołoledzi, szronu - cienkich warstw ubitego lub zlodowaciałego śniegu pozostałości świeżego opadu śniegu po przejściach pługów	do - 2	do 20	60 ÷ 150
		- 3 ÷ - 6	20 ÷ 25	
		- 7 ÷ - 10	25 ÷ 30	
		< - 10	-	

2. Zimowe Utrzymanie Dróg kategorii powiatowej dla dróg powiatowych

Zimowe utrzymanie dróg na terenie powiatu Polkowickiego prowadzone jest przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych z siedzibą w Przemkowie.

Zimowe utrzymanie dróg to podstawowa działalność Zarządu Dróg w okresie zimowym.

Gotowość do okresu Zimowego Utrzymania Dróg ustala się od 1 listopada do 30 kwietnia.

Zimowe utrzymanie dróg (ZUD) są to prace mające na celu zmniejszenie lub ograniczenie zakłóceń ruchu drogowego wywołanych takimi czynnikami atmosferycznymi jak: śliskość zimowa oraz opady śniegu.

Celem podejmowanych działań jest zapewnienie możliwie bezpiecznej przejezdności użytkownikom dróg powiatowych. Prace związane z zimowym utrzymaniem dróg powiatowych będą realizowane w oparciu o niniejszy Plan.

Do prac zimowego utrzymania dróg zalicza się:

- 1) odśnieżanie jezdni, poboczy i chodników,
- 2) odśnieżanie obiektów towarzyszących: przystanków komunikacji zbiorowej, zatok postojowych, skrzyżowań z drogami powiatowymi i gminnymi o nawierzchni bitumicznej,
- 3) usuwanie śliskości zimowej przez posypywanie nawierzchni dróg i nawierzchni chodników materiałami uszorstniającymi lub materiałami uszorstniającymi z dodatkami środków chemicznych,
- 4) dyżur sprzętu i ludzi,
- 5) patrolowanie dróg,
- 6) zbieranie codziennych informacji o stanie dróg powiatowych,
- 7) zapewnienie łączności z pracującym lub dyżurującym sprzętem,
- 8) załadunek materiałów do posypywania nawierzchni na środki transportowe,
- 9) utrzymanie placu składowania.

Odśnieżanie dróg ma na celu usunięcie śniegu z jezdni i poboczy dróg oraz chodników, obiektów towarzyszących, jakimi są zatoki autobusowe, przejazdy przez pas dzielący jezdnie, parkingi itp.

Odśnieżanie chodników - tylko chodników oddzielonych od granicy sąsiedniej działki strefą gruntu pasa drogowego.

Do odśnieżania dróg używane będą opłuzone pojazdy samochodowe, a w razie potrzeby równiarki, spycharki oraz inne maszyny i nośniki przystosowane do ww. prac.

Do odśnieżania chodników – zmiatarki uliczne oraz prosty sprzęt ręczny.

Zakresy prac prowadzonych przy odśnieżaniu dróg oraz technologia robót wynikają z aktualnie przyjętych standardów zimowego utrzymania danej drogi oraz warunków atmosferycznych.

2.1. Zasady i założenia ZUD dróg powiatowych Powiatu Polkowickiego

W planie finansowym Polkowickiego Zarządu Dróg Powiatowych zabezpieczono środki finansowe na poziomie średnich warunków zimowych z możliwością ich zwiększenia, lecz kosztem środków planowanych na remonty, przebudowę oraz utrzymanie dróg i mostów w okresie całorocznym. To oznacza, że nie będzie dążenia za wszelką cenę do utrzymania jezdni w tzw. „czarnym stanie”, gdyż nie byłoby to uzależnione ekonomicznie.

Drogi powiatowe utrzymywane będą zatem w systemie interwencyjno – patrolowym. Organizacja prac będzie polegała na wysyłaniu sprzętu odśnieżającego [pługi/piaskarki] na drogi w przypadku pozyskania informacji o przewidywanych utrudnieniach/zagrożeniach [prognozy pogody] albo po otrzymaniu zgłoszeń o utrudnieniach lub zgłoszeń o braku możliwości prowadzenia ruchu drogowego na poszczególnych drogach. Działania na tych drogach będą prowadzone w trybie kaskadowym tzn. po zakończeniu prac na drogach o wyższym standardzie sprzęt kierowany będzie na kolejne odcinki dróg o niższych standardach.

Ze względu na ograniczone możliwości sprzętowe i finansowe Zarządu Dróg Powiatowych nie zakłada prowadzenia akcji zimowej w I, II standardzie co oznacza, że żadna z dróg nie będzie odśnieżana i posypywana w sposób ciągły.

Zakłada się, że na jezdniach III, IV, V standardu utrzymania posypywane będą te odcinki dróg, które decydują o możliwości jazdy: zjazdy, podjazdy, skrzyżowania, ostre łuki, nieregularnie na prostych odcinkach w miejscach ocenianych jako niebezpieczne.

W sytuacjach znacznego nasilenia śliskości zimowej mogą być posypywane całe odcinki dróg objętych III i IV standardem.

Akcja zwalczania śliskości zimowej nie będzie prowadzona przy temperaturze niższej niż (-)15°C.

W zakresie zimowego utrzymania poboczy i chodników w pasie dróg powiatowych przyjmuje się, że:

- 1) Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez m.in. uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników służących dla ruchu pieszego położonych w pasie wzdłuż drogi, bezpośrednio wzdłuż nieruchomości [za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości [podstawa: Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach].
- 2) Utrzymanie czystości i porządku na drogach publicznych w zakresie uprzątnięcia i pozbycia się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników należy do obowiązków zarządu drogi jeżeli zarząd drogi pobiera opłaty z tytułu postoju lub parkowania pojazdów samochodowych na takim chodniku.
- 3) Do Właścicieli nieruchomości należy również utrzymywanie zjazdów z drogi publicznej przez „wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej”

2.2. Określenie przyjętych standardów utrzymania nawierzchni

W celu standaryzacji zasad ZUD dokonano klasyfikacji dróg w oparciu o kryteria Zarządzenia nr 46 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 25.10.1994 r. (Dz.Urz. MTiGM nr 10 z dnia 26.10.1994 r.) w sprawie zasad odśnieżania i usuwania gołoledzi na drogach publicznych, biorąc pod uwagę znaczenie poszczególnych dróg dla układu komunikacyjnego powiatu, ich funkcję, średniodobowy ruch pojazdów, oraz obserwacje i doświadczenia lat ubiegłych.

Podobnie jak w ubiegłych sezonach wszystkie odcinki kategorii dróg powiatowych zostały podzielone na 2 grupy:

- Wyłączone z utrzymania zimowego w zakresie odśnieżania i zapobiegania śliskości oraz
- Drogi objęte ZUD wg 3 standardów utrzymania [III, IV, V].

Dla dróg objętych ZUD wdrożono **3 standardy zimowego utrzymania dróg [tzw. ZUD] obejmujące odśnieżanie – usuwanie śniegu luźnego i błota pośniegowego** - przebieg dróg i klasa standardu ich utrzymania [III, IV, V] została zobrazowana na mapie powiatu w Internecie na nw. stronach:

<https://powiatpolkowice.lp-portal.pl/mini>

<https://powiatpolkowice.lp-portal.pl/#>

Na terenie Powiatu Polkowickiego nie zakwalifikowano dróg powiatowych do standardu I, do którego zalicza się autostrady, drogi ekspresowe, inne drogi krajowe o SRD ponad 6000 pojazdów na dobę, a także do standardu II, w skład którego wchodzi: drogi międzynarodowe, o SRD ponad 4000 pojazdów, przejścia graniczne. Czas występowania odstępstw od utrzymania ustalonego standardu liczony jest w godzinach od momentu ustania opadów śniegu lub pojawienia się śliskości i jest zróżnicowany dla różnych standardów [opis utrzymania jezdni ujęto w poszczególnych standardach]. Drogi powiatowe będą utrzymywane w standardach III, IV, V.

Standardy zimowego utrzymania dróg - określają warunki jakim powinna odpowiadać nawierzchnia drogi, **po wykonaniu prac** zimowego utrzymania oraz określają **terminy wykonania prac po ustaniu zjawisk** pogodowych powodujących nieprzejezdność lub śliskość zimową na jezdniach.

Standardy określają również zakres prac przy odśnieżaniu i posypywaniu dróg, czas dochodzenia do założonych standardów tj. czas, w którym służby drogowe powinny zakończyć prace w zakresie odśnieżania i posypywania dróg po ustaniu opadów śniegu oraz po stwierdzeniu wystąpienia zjawiska.

Założone standardy obowiązują przy średnich warunkach pogodowych.

W przypadku wystąpienia warunków ekstremalnie niekorzystnych tj. intensywne, ciągłe opady śniegu, silne wiatry powodujące zawieje i zamiecie śnieżne PZDP koncentrować będzie wszystkie dostępne środki sprzętowe do zapewnienia przejezdności na drogach głównych.

Akcja odśnieżna jako kłeska żywiołowa - z dniem ogłoszenia kłeski żywiołowej cały posiadany sprzęt zostanie skierowany na drogi powiatowe III standardu zimowego utrzymania.

A/ Długości odcinków dróg powiatowych wg Standardów Zimowego Utrzymania

Tabela nr 2: Długość Odcinków Dróg Powiatowych wg Standardów Zimowego Utrzymania

Standard ZUD	Zamiejskie			Miejskie	Zamiejskie + Miejskie
	ogółem	w tym odcinki zawierane			
		ogółem	z ochroną bierną siatki p/śnieżne		
STANDARD III	38215	2750	0	2140	40355
STANDARD IV	80222	1700	1000	3880	84102
STANDARD V	113644	3600	1500	483	114127
Razem drogi objęte ZUD	232081m	8 050m	2 500m	6 503m	238584m
drogi powiatowe wyłączone z ZUD	10868		Drogi powiatowe	ogółem =	249452m

w tym miejsc niebezpiecznych przewidywanych do posypywania ok. 62 km:

- Standard III – ok. 16 km;
- Standard IV – ok. 21 km;
- Standard V – ok. 25 km;
- oraz - nie objęte zimowym utrzymaniem – 11 km [tj. 4% całości dróg]

B/ Wykaz odcinków dróg powiatowych zawieranych i objętych ochroną bierną

Na podstawie obserwacji stwierdzono występowanie odcinków dróg narażonych na zawieranie śniegiem w ilości ok 8 km.

Tabela 3: Odcinki zawierane

Ogółem odcinki zawierane	8 050 km
standard III	2 750 km
standard IV	1 700 km
standard V	3 600 km

Tabela 4 Odcinki zawiewane - wykaz

ODCINKI ZAWIEWANE - DROGI POWIATU POLKOWICKIEGO

Lp.	Nowy nr	Stary nr	Nazwa odcinka	Lokalizacja		Długość odcinka	Strona drogi
				od km	do km		
1	2	3	4	5	6	7	8
Standard III							
1	1201D	20101	Rudna - Grębocice - Przedmoście	14+700	15+100	400	lewa
2	1125D	20105	Polkowice - Kłębanowice	7+500	8+500	1 000	lewa
3	1137D	20513	Chocianów - Trzebnice	2+000	2+450	450	prawa
				2+600	2+900	300	prawa
				3+300	3+900	600	prawa
odcinki zawiewane standard III						2750	
Standard IV							
1	1128D	20128	Ogorzelec - Kwielice - Świnino	3+140	4+240	1 100	lewa
2	1136D	20136	Wilczyn - Świnino - Żuków - Tarnówek	7+900	8+500	600	obustronnie
odcinki zawiewane standard IV						1 700	
Standard V							
1	1129D	20169	Polkowice - Guzice	4+700	5+100	400	obustronnie
2	1135D	20170	Żuków - Moskorzyn - Sucha Górna	0+420	1+420	1 000	obustronnie
3	1234D	20334	Krzeczyn Wielki - Ogródzisko - Żabice	8+650	8+850	200	lewa
4	1126D	20526	dr woj. 335 - Brunów - Szklary Dolne - dr 1219D	0+120	1+120	1 000	prawa
5	1154D	20528	dr woj. 335 - Michałów - Trzebnice	2+400	2+900	500	lewa
				3+400	3+900	500	lewa
odcinki zawiewane standard V						3 600	

W ramach ochrony biernej przed zawiewaniem odcinki dróg najbardziej narażone zostały zabezpieczone zasłonami przeciwnieżnymi - PZDP zamontował siatki przeciwnieżne w ilości 3670m w tym na:

- Droga 1154D relacji od dr. wojew. DW335/Michałów/Trzebnice - V standard - 1050mb
- Droga P1153D relacji od dr. kraj. DK3/Kurów Wlk. do granic Powiatu - IV standard- 720 mb
- Droga P1158D (była DW298) relacji od dr. kraj. DK3/Wierzchowice do granic Powiatu - III standard – 1900mb

Tabela 5: Odcinki ochrony biernej siatka przeciwnieżna – wykaz

ODCINKI USTAWIENIA SIATKI PRZECIWNIEŻNEJ							
Lp.	Nowy nr	Stary nr	Nazwa odcinka	Lokalizacja		Długość odcinka	Strona drogi
				od km	do km		
1	2	3	4	5	6	7	8
Standard III						1 900	
1	1158D	DW298	dr. Krajowa DK3 przez Wierzchowice do granic Powiatu	0+200	1+200	1000	lewa
2	1158D	DW298		1+500	2+200	700	lewa
3	1158D	DW298		2+500	2+650	150	lewa
4	1158D	DW298		2+750	2+800	50	lewa
standard IV						720	
2	1153D	20103	dr. krajowa nr 3 – Grabik – Kropiwnik	0+480	1+100	620	lewa
				5+000	5+100	100	lewa
standard V						1050	
1	1154D	20528	dr woj. 335 - Michałów - Trzebnice	2+970	4+020	1050	lewa
odcinki ustawienia siatki przeciwnieżnej						3 670	

C/ Wykaz odcinków dróg powiatowych wyłączonych z utrzymania standardów

Drogi wyłączone z ZUD to drogi przebiegające przez tereny rolne stanowiące głównie dojazd do pól uprawnych, o nawierzchniach tłuczniowych i gruntowych - nie będą one objęte zimowym utrzymaniem.

Drogi te będą odśnieżane interwencyjnie dla zapewnienia przejezdności na przy użyciu ciężkiego sprzętu w wyjątkowych sytuacjach. Odcinki dróg wyłączone z zimowego utrzymania mogą oznakowane: - tabliczką ty pu „T” o treści „Droga nieodśnieżana”.

Tabela 6: Odcinki dróg nie objętych standardami zimowego utrzymania nawierzchni dróg

DROGI NIEOBJĘTE standardami ZUD

Lp	Nowy nr	Stary nr	Relacja DROGI NIEOBJĘTE ZUD	Lokalizacja od km	do km	Długość m
1	1011D	20127	(Piersna) – gr. powiatu – Żabice	11+600	13+962	2362
2	1018D	20154	(dr. nr 292) – gr. pow. – Dalków – Kurów Wielki	4+516	5+166	650
3	1132D	20132	Proszyca – Proszówek	1+550	3+925	2375
4	1149D	20149	Lipin – Koźlice	1+400	4+718	3318
5	1152D	20152	od dr. 1151D – przez Gostyń	3+250	0+562	562
6	1155D	20529	Chocianowice – Raków – dr woj. nr 328	3+250	4+851	1601
			Razem drogi nieobjęte ZUD			10868

D/ Utrzymanie Zimowe chodników w pasie drogowym dróg powiatowych

Mimo dbałości o bezpieczeństwo i dokładanie możliwych starań, w okresie zimowej aury PZDP **nie jest w stanie utrzymać** powiatowych dróg czy chodników pasa drogowego **w stanie całkowitego bezpieczeństwa** - ze względów technicznych bywa to niemożliwe do wykonania. Przy gwałtownych opadach śniegu, występującej gołoledzi nie ma możliwości całkowitego wyeliminowania zagrożeń czy niedogodności związanych z panującymi w danym momencie warunkami atmosferycznymi, gdyż nie można usunąć jednocześnie i na całym podległym terenie każdego przejawu śliskości i zaśnieżenia.

Przewiduje się odśnieżanie i posypywanie chodników w pasie drogowym dróg powiatowych

- w gminie Gaworzyce, Grębocice, Polkowice, Chocianów - w systemie zleconym Wykonawca P.P.H.U. „URWEX” Mariusz Urwalski
- w gminie Przemków i Radwanice siłami własnymi PZDP.

Wprowadza się zmniejszenie ilości odśnieżanych chodników w stosunku do ilości dotychczasowej o ok. 50% tj. z ilości 36,0km do ok. 18,0km.

Utrzymanie chodników zlecone przez PZDP w sezonie zimowym 2017/2018r. ograniczone zostało jedynie do wytypowanych odcinków poszczególnych dróg powiatowych nieobjętych ww. obowiązkami właścicieli nieruchomości przyległych do drogi.

Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych działając zgodnie z kompetencjami zarządcy drogi do których należy w szczególności [...] utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, realizuje obowiązki zarządu drogi w zakresie utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych poprzez pozbycie się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń **uprzątniętych z chodników** przez właścicieli nieruchomości przyległych do drogi publicznej.

Jednocześnie PZDP przypomina, iż to **Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku** przez m.in. **uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników służących dla ruchu pieszego położonych w pasie wzdłuż drogi, bezpośrednio przy granicy nieruchomości** [podstawa: Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach].

Dodatkowo to **właściciele gruntów przyległych do drogi** pamiętać muszą, że do nich należy również **utrzymywanie zjazdów z drogi publicznej przez „wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej”** [podstawa: ustawa z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych].

E/ Wykaz dróg powiatowych i warunki ich utrzymania w poszczególnych standardach

1. STANDARD III [długość dróg - 40355km tj. ok.16% całości dróg]

Na drogach tych prowadzone są prace polegające na odśnieżaniu oraz zwalczaniu śliskości zimowej na odcinkach niebezpiecznych

1.1. Stan nawierzchni

- jezdnia odśnieżona na całej szerokości;
- jezdnia posypana na odcinkach niebezpiecznych

1.2. Odśnieżanie

Drogi odśnieżane będą na całej długości i szerokości jezdni.

Dopuszczalne odstępstwa od standardu po ustaniu opadów śniegu:

- występowanie luźnego śniegu do 6 godz.,
- zaleganie zasp i języków śnieżnych do 6 godz.,
- występowanie na jezdni zajeżdżonego śniegu,
- **możliwość występowania utrudnień w ruchu dla samochodów osobowych.**

1.3. Zwalczanie śliskości

Zwalczanie śliskości zimowej odbywać się będzie mieszaniną środków chemicznych (soli- 4% lub 10%) i materiałów uszorstniających (piasek- 96% lub 90%) lub tylko uszorstniających na odcinkach szczególnie niebezpiecznych w nw. miejscach:

- skrzyżowania z drogami,
- skrzyżowania z PKP,
- łuki poziome oraz łuki pionowe i odcinki o pochyleniu > 4%,
- przystanki autobusowe,
- na wysokości budynków użyteczności publicznej /szkoły, ośrodki zdrowia/
- inne miejsca, w zależności od warunków lokalnych i atmosferycznych na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.

Dopuszcza się występowanie:

- gołoledzi, szronu, szadzi i lodowicy do 5 godz.,
- śliskości pośniegowej do 6 godz.
- **możliwość występowania utrudnień w ruchu dla samochodów osobowych.**

2. STANDARD IV [długość dróg - 84102km tj. ok. 34% całości dróg]

Na drogach tych prowadzone są prace polegające na odśnieżaniu oraz zwalczaniu śliskości zimowej na odcinkach szczególnie niebezpiecznych i decydujących o możliwości ruchu

2.1. Stan nawierzchni

- jezdnia odśnieżona na całej szerokości;
- w miejscach zasp, odśnieżony co najmniej jeden pas ruchu z wykonaniem mijanek;
- jezdnia posypana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu

2.2. Odśnieżanie

Drogi odśnieżane będą na całej długości i szerokości jezdni.

Dopuszczalne odstępstwa od standardu po ustaniu opadów śniegu:

- występowanie luźnego śniegu i zasp do 8 godz.,
- zaleganie na jezdni zajeżdżonego śniegu i języków śnieżnych
- występowanie naboju śnieżnych,
- **możliwość występowania przerw w komunikacji do 8 godzin.**

2.3. Zwalczanie śliskości

Zwalczanie śliskości zimowej odbywać się będzie mieszaniną środków chemicznych (soli- 4% lub 10%) i materiałów uszorstniających (piasek- 96% lub 90%) lub tylko uszorstniających na odcinkach szczególnie niebezpiecznych w nw. miejscach:

- skrzyżowania z drogami,
- skrzyżowania z PKP,
- łuki poziome oraz łuki pionowe i odcinki o nachyleniu > 4%,
- przystanki autobusowe,
- na wysokości budynków użyteczności publicznej /szkoły, ośrodki zdrowia/
- inne miejsca, w zależności od warunków lokalnych i atmosferycznych na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.

Dopuszcza się występowanie:

- gołoledzi, szronu, lodowicy do 8 godz.,
- śliskości pośniegowej do 10 godz.
- **możliwość występowania przerw w komunikacji do 8 godzin.**

3. STANDARD V [długość dróg - 114127km tj. ok. 46% całości dróg]

Na drogach tych prowadzone są prace polegające na odśnieżaniu oraz zwalczaniu śliskości zimowej na odcinkach decydujących o możliwości ruchu

3.1. Stan nawierzchni

- jezdnia odśnieżona na całej szerokości;
- w miejscach zasp, odśnieżony co najmniej jeden pas ruchu z wykonaniem mijanek;
- jezdnia posypana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu

3.2. Odśnieżanie

Drogi odśnieżane będą na całej długości na szerokości jednego pasa ruchu z mijankami co ok. 200m.

Dopuszczalne odstępstwa od standardu po ustaniu opadów śniegu:

- zaleganie na jezdni luźnego śniegu do 16 godz.,
- występowanie zasp, zajeżdżonego śniegu, naboju śnieżnych do 24 godz.
- **możliwość występowania przerw w komunikacji do 24 godzin.**

3.3. Zwalczanie śliskości

Zwalczanie śliskości zimowej odbywać się będzie mieszaniną środków chemicznych (soli- 4% lub 10%) i materiałów uszorstniających (piasek- 96% lub 90%) lub tylko uszorstniających na odcinkach szczególnie niebezpiecznych w miejscach wyznaczonych np.:

- skrzyżowania z drogami,
- skrzyżowania z PKP,
- łuki poziome oraz łuki pionowe i odcinki o nachyleniu > 4%,
- przystanki autobusowe,
- na wysokości budynków użyteczności publicznej /szkoły, ośrodki zdrowia/
- inne miejsca, w zależności od warunków lokalnych i atmosferycznych na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.

Dopuszcza się występowanie:

- gołoledzi, szronu, lodowicy do 8 godz.,
- śliskości pośniegowej do 10 godz.
- **możliwość występowania przerw w komunikacji do 8 godzin.**

Założone standardy obowiązują w średnich warunkach pogodowych.

W warunkach znacznie odbiegających od średnich warunków pogodowych (okresy bardzo intensywnych opadów śniegu) działanie Z.U.D. będzie polegało na:

1. skierowaniu całego sprzętu będącego w dyspozycji PZDP do utrzymania przejezdności dróg objętych III standardem,
2. sukcesywnym wysyłaniu sprzętu do przywrócenia przejezdności dróg o niższym standardzie utrzymania, po zabezpieczeniu przejezdności dróg III standardu
3. doraźnym wynajęciu dodatkowego sprzętu ciężkiego do utrzymania przejezdności ww. dróg
4. aktualizacji „bank danych” o sprzęcie możliwym do pozyskania w ten sposób tzn. o spycharkach, ładowarkach, zgarniarkach itp.,

F/ Wykaz składowisk materiałów dla mieszanek piaskowo-solnych

Na terenie powiatu przewidziano lokalizację składowisk materiałów do walki ze śliskością nawierzchni w nw. miejscowościach, w których zgromadzono nw. ilości.

Tabela 7: lokalizację składowisk materiałów uszorstniających

l.p.	Lokalizacja	Adres	Rodzaj składu	Ilość materiału Mg	Rodzaj materiału	Podmiot odpowiedzialny za skład	kontakt
1	Przemków	Fabryczna 16	główne	1176	Solanka piaskowa	PZDP	76 831 94 74
2	Polkowice	Działkowa 4	doraźne	100	Solanka piaskowa	P.W. BOROWCZYK Biedzychowa	
3	Chocianów	Głogowska 16a	doraźne	100	Solanka piaskowa	P&M&D BUD Korbut W. Chocianów	
4	Kłobuczyn	Kłobuczyn 141	doraźne	150	Solanka piaskowa	Transp Ciężarowy Zielonka Ł. Kłobuczyn	
5	Grębocice	Wspólna 12	doraźne	150	Solanka piaskowa	Spółdz. Obsługi Rolnictwa „Farmer” Grębocice	

Uzupełnienie materiałów uszorstniających na składowiskach będzie następowało w zależności od potrzeb i dostarczane będą one przez PZDP ze składowiska głównego w postaci mieszanki piaskowo – solnej. W poprzednim sezonie zgromadzono ok. 1700Mg , a zużyto ok. 1300Mg mieszanki.

PZDP zabezpieczył możliwość zwiększonego dalszego zakupu o ok. 600Mg

G/ wykaz sprzętu zatrudnionego przy ZUD na terenie dróg powiatowych

Po przeprowadzonych przetargach do realizacji ZUD - zimowego utrzymania dróg w systemie zleconym i własnym przygotowano następujący nw. sprzęt realizujący zadania systemie interwencyjno – patrolowym.

Tabela 8: wykaz sprzętu przewidzianego do ZUD.

l.p.	sprzęt	Ilość szt.	dysponent
1)	Piaskarka	5	zlecone
2)	Pług lekki i średni	6	zlecone
3)	Pług wirnikowy	1	PZDP
4)	Ciągnik z rozsiewaczem	2	zlecone
5)	Ciągnik z ładowaczem typu cyklop do załadunku solanki	1	PZDP
6)	Koparko-ładowarka	1	zlecone

Ponadto w razie potrzeby przy wystąpieniu dużych opadów śniegu dla zapewnienia przejezdności dróg będzie zatrudniony dodatkowy sprzęt np. spycharki, ładowarki itp. w systemie zleconym.

H/ Wykaz firm świadczących usługi ZUD na zlecenie PZDP

Tabela 9: Wykaz firm świadczących usługi ZUD

l.p.	Nr zadania	Zakres ZUD	Drogi powiatowe	Wykonawca	sprzęt
1.	Zadanie nr 1A	w gminach: Grębocice, Polkowice	1201D, 1202D, 1131D, 1001D, 1011D, 1127D, 1132D, 1133D, 1134D	Spółdz. Obsługi Rolnictwa „Farmer” Grębocice	piaskarka szt. 1
2.	Zadanie nr 1B	w gminach: Grębocice, Polkowice	1129D, 1135D, 1136D, 1128D, 1130D, 1141D	P.W. BOROWCZYK Biedrzykowa	piaskarka szt. 1
3.	Zadanie nr 2	w gminach: Chocianów	1137D, 2272D, 1126D, 1219D, 1154D, 1155D, 1234D	P&M&D BUD Korbut W.	piaskarka szt. 1
4.	Zadanie nr 3	w gminach: Polkowice i Radwanice	1125D, 1124D, 1138D, 1016D, 1148D, 1149D	Transp Ciężarowy Zielonka Ł. Kłobuczyn	piaskarka szt. 1
5.	Zadanie nr 4	w gminach: Grębocice	wynajem koparki i ciągnika do odśnieżania	Spółdz. Obsługi Rolnictwa „Farmer” Grębocice	piaskarka szt. 1
6.	Zadanie nr 5	w gminach: Gawrzyce	1153D, 1151D, 1024, 1018D, 1150D, 1158D (DW298)	Transp Ciężarowy Zielonka Ł. Kłobuczyn	piaskarka szt. 1
7.	Zadanie nr 7	<i>Zimowe utrzymanie chodników</i> w gminach: Gawrzyce, Grębocice, Polkowice, Chocianów	ograniczenie odśnieżanych chodników przy drogach powiatowych do ok. 18km	PPHU URWEX Mariusz Urwalski Głogów	Zamiatarka szt. 1
8.	Zadanie własne PZDP	<i>Zimowe utrzymanie chodników</i> w gminach: Przemków, Radwanice		zadania realizowane będą siłami własnymi PZDP	Zamiatarka szt. 1

Wykonawcy realizujący prace ZUD nie są upoważnieni do udzielania informacji dotyczących zakresu działania objętego umową. Wszelkie pytania związane ze stanem utrzymania dróg oraz standardów i dopuszczalnych odstępstw kierować należy do PZDP.

Wykonawca posiada jasnookreślone zakresy działania w ramach nałożonych obowiązków Zimowego Utrzymania Dróg kategorii powiatowej – prace na innych odcinkach i kategoriach dróg poza wyznaczonymi są wykroczeniem poza zlecenie i skutkować mogą sankcjami umownymi wobec Wykonawcy usługi.

2.3. Organizacja i zakres działań PZDP w ramach ZUD

1. Dyżury zimowego utrzymania będą pełnione przez pracowników Polkowickiego Zarządu Dróg Powiatowych przez cały okres zimowy

- w systemie stacjonarnym (**w godz. od 7.00 do 16.00**) - na terenie bazy PZDP przy ul. Fabrycznej 16 w Przemkowie tel.: **76 831 94 74**
- w systemie dyżurów domowych **w godz. od 16.00 do 20.00** / (**w godz. od 4.00 do 7.00**) – kontakt pod numerem: **604578076**
- w okresie wystąpienia intensywnych opadów śniegu oraz znacznych spadków ujemnych temperatur dopuszcza się za zgodą Dyrektora PZDP - zmiany czasu i miejsca dyżurów.
- informacje dotyczące warunków na drogach można otrzymać w trakcie trwania dyżuru.

1. Zadaniem Dyżurnego jest koordynacja działań związanych z ZUD na drogach powiatowych w zakresie utrzymywania drożności i bezpieczeństwa ruchu pojazdów na drogach i pieszych na obsługiwanych chodnikach.

2. Koordynacja prowadzona przez Dyżurnego polega na przyjmowaniu meldunków, zgłoszeń, informacji oraz podejmowaniu decyzji o uruchomieniu służb do podjęcia czynności ZUD dla dochowania założonych standardów zimowego utrzymania nawierzchni dla poszczególnych dróg zgodnie z Planem Operacyjnym.

3. Dyżurny w czasie wykonywania zadań ma prawo i obowiązek podejmowania nw. czynności:

- 1) Wydawania poleceń podległym służbom: Wykonawco i pracownikom PZDP w zakresie utrzymania zimowego;
- 2) Prowadzi Dziennik dyżuru ZUD;
- 3) W dzienniku rejestruje przebieg dyżuru i czas oraz wszelkie zdarzenia i działania własne oraz Wykonawcy, postawione zadania, pracę sprzętu, wydanie materiałów, przeprowadzone kontrole;
- 4) W dzienniku rejestruje otrzymane meldunki i komunikaty o zdarzeniach drogowych lub skutkach zjawisk atmosferycznych oraz podejmowane decyzje i działania;
- 5) Podejmuje decyzję i kieruje w miejsce zgłoszonych zdarzeń służby ZUD i/albo pracowników PZDP w celu zabezpieczenia drogi i przywrócenia właściwego stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 6) Kontroluje na portalu internetowym GPS pracę sprzętu – czas pracy i prawidłowość realizacji postawionych Wykonawcom zadań na powierzonych odcinkach drogowych;
- 7) Utrzymuje łączność z Wykonawcami i pracownikami PZDP poprzez łączność sieci komórkowych;
- 8) W razie potrzeby organizuje i nadzoruje wydawanie mieszanki do załadunku piaskarki;
- 9) Zbiera informacje o zaawansowaniu prac ZUD i przewidywanym czasie usunięcia skutków zimowych zjawisk atmosferycznych tj. przywrócenia przewidywanego standardu nawierzchni poszczególnych dróg;
- 10) W miarę możliwości udziela informacji dzwoniącym użytkownikom drogi o warunkach na drogach powiatowych – stanie utrudnień, przejezdności, o stwierdzonych zagrożeniach.

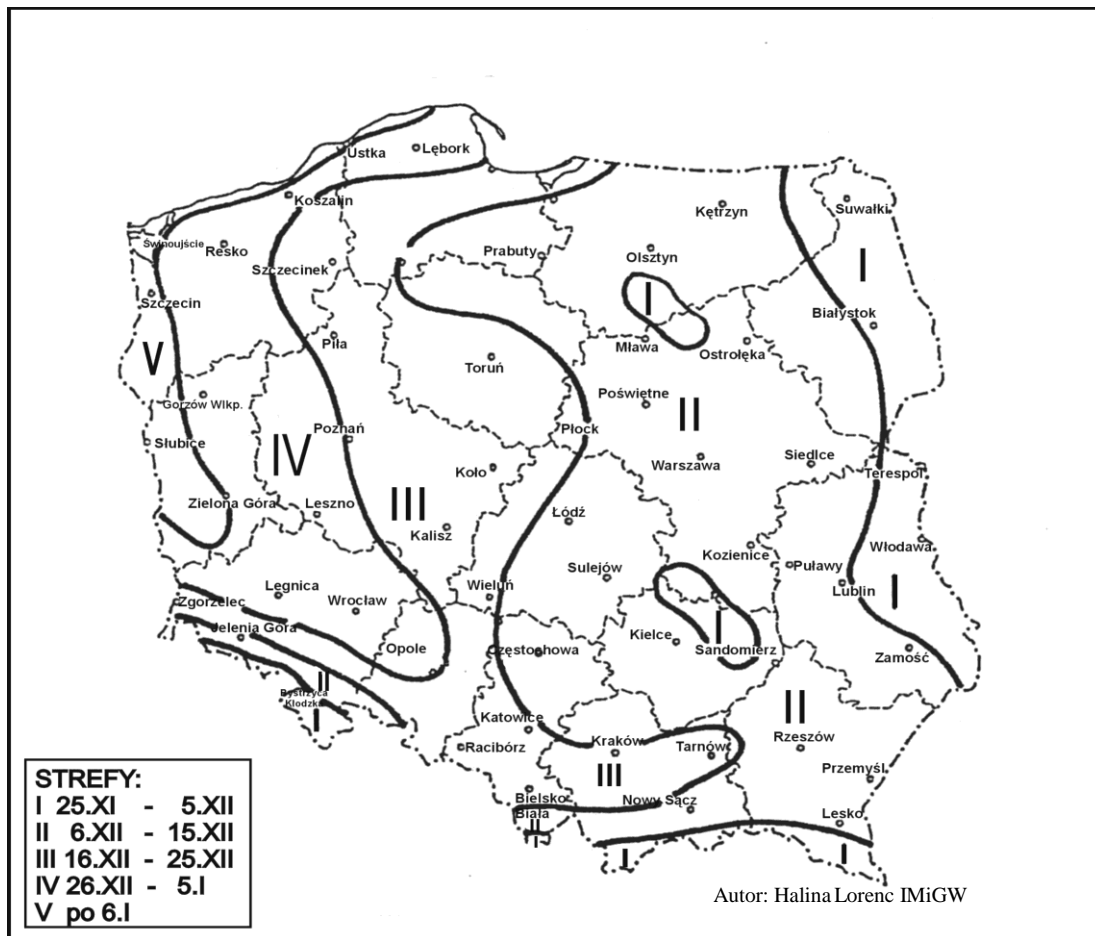
4. Dyżurny realizuje zadania swoje poprzez:

- 1) Zbieranie i analizę komunikatów pogodowych i prognoz, w celu oceny nadchodzących zmian warunków na drogach;
 - 2) Zbieranie informacji od służb publicznych [Straż Pożarna, Policja, Centra Zarządzania Kryzysowego, Służby ZUD innych zarządców dróg krajowych/wojewódzkich/powiatowych /gminnych];
 - 3) Przyjmowanie meldunków od Wykonawców realizujących zadania na drogach powiatowych o panujących warunkach w rejonach działania;
 - 4) Wydawanie poleceń Wykonawcom świadczącym usługi ZUD oraz pracownikom PZDP przystąpienia do likwidacji zagrożeń i utrudnień ruchu po drogach powiatowych z uwzględnieniem założeń Planu Operacyjnego wynikających z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym poleceń rozpoczęcia usługi w określonym zakresie o wyznaczonej godzinie dnia następnego;
 - 5) Kontrolę Wykonawcy: telefoniczną, za pomocą lokalizatorów GPS oraz w terenie w zakresie czasu przystąpienia do wykonania postawionych zadań, właściwego kierunku działań, prawidłowej realizacji czynności utrzymaniowych i zachowania właściwych standardów ZUD, BHP prac.
5. Zakres działania Dyżurnego w przypadku otrzymania zgłoszenia, powiadomienia czy komunikatu w sprawie drogi:
- 1) Odnotować podstawowe dane rozmówcy i w miarę możliwości zweryfikować drogę / odcinek drogi , którego dotyczy zgłoszenie;
 - 2) W przypadku gdy nie jest to droga powiatowa - poinformować o tym rozmówcę i w miarę możliwości udostępnić odpowiedni telefon kontaktowy;
 - 3) Jeśli jest to droga powiatowa, po analizie sytuacji, możliwości i warunków – w przypadku konieczności uruchomić odpowiednie służby:
 - Wykonawcę w rejonie którego dotyczy zgłoszenie lub
 - Kierownika Bazy PZDP jeśli wymagane są działania siła własnych w zakresie objętym utrzymaniem własnym albo w przypadku konieczności zabezpieczenia i uprzątnięcia drogi po zdarzeniu drogowym.
6. W przypadku wątpliwości, lawinowego narastania problemów organizacyjnych lub gwałtownej zmiany warunków atmosferycznych Dyżurny zawiadamia Dyrektora PZDP i uzgadnia dalsze działania w ramach pełnionych obowiązków.

2.4. Załączniki

Załącznik nr 1- Mapa stref rozpoczęcia sezonu

Mapa stref rozpoczęcia sezonu zimowego w Polsce według IMiGW

Uwagi:

- 1) Każdej strefie odpowiada okres rozpoczęcia sezonu zimowego przy progu termicznym $T_{\text{śr}} < 0^{\circ}\text{C}$.
- 2) Komentarz IMGW do w/w mapy jest następujący:
 - Za podstawę wyodrębnienia sezonu zimowego przyjęto początek ustalenia się średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C , określonej na podstawie obserwacji z wielolecia 1971 – 2000.
 - Załączona mapa przedstawia obszary ujęte w strefy o różnych średnich datach początku zimy termicznej.
 - W strefie I sezon zimowy rozpoczyna się między 25.XI a 5.XII i trwa powyżej 90 dni.
 - W strefie II sezon zimowy rozpoczyna się między 6.XII a 15.XII i trwa od 61 do 90 dni.
 - W strefie III sezon zimowy rozpoczyna się między 16.XII a 25. XII i trwa od 31 do 60 dni.
 - W strefie IV sezon zimowy rozpoczyna się między 26.XII a 5.I i trwa od 1 do 30 dni.
 - Strefa V charakteryzuje się tym, że temperatura średnia dobowa spada poniżej 0°C po 6.I

**Wykaz dróg miejskich i zamiejskich
w poszczególnych standardach zimowego utrzymania dróg**

Powiat Polkowicki sezon 2017/2018

Lp	Nowy nr	Stary nr	POZAMIEJSKIE Relacja	Lokalizacja		Długość
				od km	do km	
			STANDARD III			41378
1	1201D	20101	Rudna – Krzydłowice – Retków – Grębocice – Przedmoście	1+800	15+450	13650
2	1184D	20101	II jezdnia przez Grębocice	0+000	0+165	165
3	1125D	20105	Polkowice – Sieroszowice – Kłębanowice	0+000	10+105	10105
4	1137D	20513	Chocianów – Trzebnice	2+140	9+897	7757
5	1127D	331	Tarnówek - Rudna	0+000	3+100	3100
6	1158D	298	dr krajowa nr 3 - Wierzchowice - gr. powiatu	0+000	3+539	3539
7	1202D	104	dr wojewódzka nr 292 - Trzęsów - gr. powiatu	0+000	3+062	3062
			STANDARD IV			77041
1	1153D	20103	dr krajowa nr 3 – Grabik – Kropiwnik	0+000	5+892	5892
2	1140D	20118	Nowy Dwór – Krępa – Przemków	0+000	5+550	5550
3	1128D	20128	Świnino – Kwielice – Ogorzelec – gr. powiatu	0+000	7+373	7373
4	1130D	20130	Grębocice – Kwielice	0+000	2+868	2868
5	1013D	20135	(Jerzmanowa) gr. powiatu – Obiszów	3+516	5+878	2362
6	1136D	20136	Wilczyn – Świnino – Żuków – Tarnówek	0+000	8+891	8891
7	1016D	20140	(Łagoszów Mały) gr. pow. – Borów – dr kraj. nr 3	5+514	9+162	3648
8	1151D	20151	Kurów Wielki – Gaworzyce – gr. woj. (N. Jabłona)	0+000	8+195	8195
9	1124D	20168	Polkowice – Sobin – Jędrzychów	1+030	6+446	5416
10	1219D	20319	(Lubin) – Szklary Dolne – Chocianów	10+512	22+657	12145
11	1138D	20512	Parchów – Nowa Wieś Lubińska – Jędrzychów	0+000	10+176	10176
12	2272D	20522	(Nowa Kuźnia) – gr. pow. - Chocianów	28+315	32+840	4525
			STANDARD V			114154
1	1202D	20102	granica powiatu - (dawna dr. woj. nr 292) dr. woj. nr 292	3+537	4+687	1150
2	1001D	20104	(Pęcław) gr. powiatu – Retków – Stara Rzeka – Grodowiec – dr. nr 1127D	2+384	14+755	12371
3	1127D	331	Tarnówek - Rudna	3+055	4+876	1821
4	1139D	20119	Sieroszowice – Jabłonów – Jędrzychówek – Pogorzelska – Parchów	0+000	10+122	10122
5	1131D	20131	Retków – Żabice – Trzęsów	0+000	7+413	7413

6	1132D	20132	dr. 1001D – Proszyce	0+000	1+360	1360
7	1133D	20134	dr. 1001D – Grodziszczce – dr. 1201D	0+000	3+951	3951
8	1134D	20134	Grębocice – Wilczyn – Stara Rzeka	0+000	4+355	4355
9	1142D	20142	Piotrowice – Karpie – Przemków	0+000	3+696	3696
10	1143D	20143	Dobromil – Łagoszów Wielki – Radwanice	0+000	5+540	5540
11	1144D	20144	Nowa Kuźnia – Jabłonów	0+000	2+985	2985
12	1145D	20145	Wysoka – Jędrzychówek	0+000	4+941	4941
13	1146D	20146	Buczyna – Strogoborzyce – Nowy Dwór - dr. nr 12	0+000	5+604	5604
14	1148D	20148	dr. krajowa nr 3 – Przesieczna – dr. kraj. nr 12	0+000	1+319	1319
15	1149D	20149	Radwanice – Lipin	0+000	1+200	1200
16	1150D	20150	od dr. 298 – Kłobuczyn – Gaworzyce	0+000	6+995	6995
17	1185D	20150	II jezdnia przez Gaworzyce	0+000	0+125	125
18	1018D	20154	(dr. nr 292) – gr. pow. – Dalków – Kurów Wielki	5+536	7+016	1480
19	1024D	20161	(dr. nr 292) – gr. pow. Kurów Wielki	3+118	3+590	472
20	1129D	20169	Polkowice – Guzice	1+250	5+414	4164
22	1135D	20170	Żuków – Moskorzyn – Kaźmierzów – Sucha Górna	0+000	9+386	9386
23	1141D	20181	Trzebcz – Komorniki	0+000	2+900	2900
24	1234D	20344	(Krzeczyn Wielki) – gr. pow. – Ogrodzisko – Żabice	6+440	10+378	3938
25	1147D	20525	Parchów – Jabłonów	0+000	3+175	3175
26	1126D	20526	dr. 335 – Brunów – Szklary Dolne – dr. 1219D	0+000	6+217	6217
27	1154D	20528	dr. 335 – Michałów – Trzebnice	0+000	4+308	4308
28	1155D	20529	Chocianowiec – Raków – dr. woj. nr 328	0+000	3+166	3166
			ogółem dróg pozamiejskich			232573

Lp	Nowy nr	Stary nr	MIEJSKIE Relacja	Lokalizacja		Długość
				od km	do km	
			STANDARD III			
1	1177D	20513	Chocianów – ul. Trzebnicka	0+000	2+140	2140
			STANDARD IV			3880
1	1168D	20168	Polkowice – ul. Działkowa	0+000	1+030	1030
2	1169D	20169	Polkowice – ul. Polna	0+000	0+830	830
3	1180D	20118	Przemków – ul. Żymierskiego	5+550	6+259	709
4	1181D	20118	Przemków – ul. Lipowa	6+259	6+568	309
5	1182D	20118	Przemków – Plac Targowy	6+568	6+800	232

6	1183D	20118	Przemków – ul. 10-go Lutego	6+800	7+088	288
7	1176D	20319	Chocianów – ul. Lubińska	22+657	22+879	222
8	1178D	20522	Chocianów – ul. Kościuszki	32+840	33+100	260
			STANDARD V			483
1	1179D	20142	Przemków – ul. Szkolna	3+696	4+179	483
			ogółem dróg miejskich			6503
			OGÓŁEM DROGI OBJĘTE ZUD [miejskie i pozamiejskie]			239076

**ZASADY ODŚNIEŻANIA I USUWANIA GOŁOLEDZI NA DROGACH
zarządzanych przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych**

Lp	Standard	opis standardu	Dopuszczalne odstępstwa od standardu			
			po ustaniu opadów śniegu		od stwierdzenia występowania zjawisk	
1	I	Jezdnia czarna - sucha - mokra Przejezdność całodobowa NIE WYSTĘPUJĄ	Dotyczy jezdni i poboczy			
			łuźny	2 godz.	gołoledź	2 godz.
			bitoło pośniegowe	4 godz.	szron	2 godz.
			zajeżdżony	nigdy	szadź	2 godz.
			zaspasy	nigdy	pośniegowa	4 godz.
				lodowica	4 godz.	
2	II	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości Jezdnia posypywana na całej długości NIE WYSTĘPUJĄ	łuźny	4 godz.	gołoledź	3 godz.
			bitoło pośniegowe	6 godz.	szron	3 godz.
			zajeżdżony	występuje	szadź	3 godz.
			(cienka warstwa nie utrudniająca ruchu)		pośniegowa	4 godz.
					lodowica	4 godz.
3	III	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypywana na : - skrzyżowaniach z drogami - skrzyżowaniach z koleją - odcinkach o pochyleniu > 4% - przystankach autobusowych - innych miejscach ustalonych przez zarząd drogi	łuźny	6 godz.	W miejscach wyznaczonych:	
			zajeżdżony	występuje		
			zaspasy, języki śniegowe :	lokalnie 6 godz	gołoledź	5 godz.
			utrudnienie dla samochodów osobowych		szron	5 godz.
					szadź	5 godz.
					pośniegowa	6 godz.
lodowica	5 godz.					
4	IV	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypywana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	Dotyczy jezdni i poboczy			
			łuźny	8 godz.	gołoledź	8 godz.
			zajeżdżony	występuje	pośniegowa	10 godz.
			języki śnieżne	występują	lodowica	8 godz.
			zaspasy	do 8 godz.	Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 8 godz.	
5	V	Jezdnia odśnieżona w miejscach zasp odśnieżony co najmniej jeden pas ruchu z wykonaniem mijanek. Jezdnia posypywana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	śnieg luźny	16 godz.	W miejscach wyznaczonych	
			zajeżdżony	występuje	gołoledź	8 godz.
			nabój śnieżny	występuje	pośniegowa	
			zaspasy	występują do 24 godz.	Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 24 godz.	
6	VI	Jezdnia zaśniewiona . Prowadzi się interwencyjne odśnieżanie w zależności od potrzeb. Jezdnia posypywana po odśnieżeniu w miejscach – wyznaczonych przez ZD NIE WYSTĘPUJĄ	śnieg luźny	występuje	W miejscach wyznaczonych:	
			zajeżdżony	występuje		
			nabój śnieżny	występuje	wszystkie rodzaje śliskości	
			zaspasy	występują do 48 godz.	po odśnieżaniu	2 godz.
Dopuszczalne odstępstwa od standardu						

Wykaz telefonów służb odpowiedzialnych za ZUD alarmowych / pomocniczych

A. TELEFONY SŁUŻB Zimowego Utrzymania Dróg Powiatowych w PZDP

I.p.	Nazwa i lokalizacja jednostki	Numer telefonu	Numer telefonu	UWAGI
	Koordinacja ZUD dróg powiatowych informacje i komunikaty na stronie http://bip.pzdp.pl Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych ul. Fabryczna 16, 59-170 Przemków	76/ 8319474	Fax. 76/8320043	biuro@pzdp.pl www.pzdp.pl
1	Dyżurny PZDP (w godz. od 7.00 do 16.00)	76/ 8319474		godz. 7.00-16.00
2	Dyżurny PZDP (w godz. od 16.00 do 20.00)		604578076	godz. 16.00-22.00 w przypadku znacznych utrudnień
3	Dyżurny ZUD (w godz. od 4.00 do 7.00)		604578076	godz. 3.00-7.00 w przypadku znacznych utrudnień
Wykaz firm świadczących usługi ZUD na zlecenie PZDP				
Zad. 1A	Spółdz. Obsługi Rolnictwa „Farmer” Grębocice	Koordinacja PZDP		ZUD w gminach: Grębocice, Polkowice 1201D, 1202D, 1131D, 1001D, 1011D, 1127D, 1132D, 1133D, 1134D
Zad. 1B	P.W. BOROWCZYK Biedzychowa	Koordinacja PZDP		ZUD w gminach: Grębocice, Polkowice 1129D, 1135D, 1136D, 1128D, 1130D, 1141D
Zad. 2	P&M&D BUD Korbut Wojciech	Koordinacja PZDP		ZUD w gminach: Chocianów 1137D, 2272D, 1126D, 1219D, 1154D, 1155D, 1234D
Zad. 3	Transport Ciężarowy Zielonka Łukasz Kłobuczyn	Koordinacja PZDP		ZUD w gminach: Polkowice i Radwanice 1125D, 1124D, 1138D, 1016D, 1148D, 1149D
Zad. 4	Spółdzielnia Obsługi Rolnictwa „Farmer” Grębocice	Koordinacja PZDP		ZUD w gminach: Gaworzyce 1153D, 1151D, 1024, 1018D, 1150D, 1158D(DW298)
Zad. 5	Transport Ciężarowy Zielonka Ł. Kłobuczyn	Koordinacja PZDP		<i>Zimowe utrzymanie chodników w gminach: Gaworzyce, Grębocice, Polkowice, Chocianów</i>
Zad. 7	PPHU URWEX Mariusz Urwalski Głogów	Koordinacja PZDP		<i>Zimowe utrzymanie chodników w gminach: Gaworzyce, Grębocice, Polkowice, Chocianów</i>
Zadanie własne	zadania realizowane będą siłami własnymi PZDP	Koordinacja PZDP		<i>Zimowe utrzymanie chodników w gminach: Przemków, Radwanice</i>

Wykonawcy realizujący prace ZUD nie są upoważnieni do udzielania informacji dotyczących zakresu działania objętego umową. Wszelkie pytania związane ze stanem utrzymania dróg oraz standardów i dopuszczalnych odstępstw kierować należy do PZDP.

Wykonawca posiada jasno określone zakresy działania w ramach nałożonych obowiązków Zimowego Utrzymania Dróg kategorii powiatowej – prace na innych odcinkach i kategoriach dróg poza wyznaczonymi są wykroczeniem poza zlecenie i skutkować mogą sankcjami umownymi wobec Wykonawcy usługi.

B. TELEFONY SŁUŻB ALARMOWYCH i komunalnych

l.p.	Nazwa i lokalizacja jednostki	Numer telefonu	Numer telefonu / fax	UWAGI
	Telefon alarmowy	112		
I	POLICJA	997		
1.	Polkowice - KPP		76/ 846 33 00	
2.	Polkowice - Dyżurny KPP		76/ 846 33 01	
3.	Przemków – Posterunek		76/ 846 33 93	
4.	Chocianów - Komisariat		76/ 846 33 95	
5.	Gaworzyce - Rewir Dzielnicowych		76/ 846 33 91	
6.	Grębocice - Rewir Dzielnicowych		76/ 846 33 92	
7.	Radwanice - Rewir Dzielnicowych		76/ 846 33 94	
8.	Głogów - KPP		76/ 727 72 00	
9.	Lubin – KPP		76/ 844 28 53	
10.	Chojnów – Komisariat		76/ 818 86 80	
II	POGOTOWIE RATUNKOWE	999		
1.	Polkowice Pogotowie Ratunkowe		76/ 746 26 83	
2.	Głogów Pogotowie Ratunkowe		76/ 835 59 24/23	
3.	Głogów Szpital - centrala		76/ 837 32 11-13	
4.	Lubin Pogotowie Ratunkowe		76 746 26 81	
III	STRAŻ POŻARNA	998		
1.	Polkowice Komenda Powiatowa PSP		76/ 724 99 00	
2.	Przemków Straż Pożarna		76/ 831 93 37	
3.	Głogów Straż Pożarna		76/ 835 77 14	
IV	STRAŻ MIEJSKA w Polkowicach	986	76/ 746 40 24	
V	SŁUŻBY KOMUNALNE			
1.	Pogotowie energetyczne	991		
2.	Pogotowie gazowe	992		
3.	Pogotowie ciepłownicze	993		
4.	Pogotowie wodociągowo kanalizacyjne	994		

C. TELEFONY SŁUŻB KRYZYSOWYCH [<http://www.czk.pl>] Województwo Dolnośląskie

V	<i>Centra Zarządzania Kryzysowego [CZK]</i>	Numer telefonu	Numer telefonu / fax	UWAGI
1.	CZK Wojewody Dolnośląskiego	71/3406205		
2.	CZK Powiatowe Polkowice	76/7461521 509 023 468	Fax. 76/7461523	
3.	Polkowice CZK Gmina	76/7461500	fax: 76/7461501	
4.	Chocianów CZK Gmina	76/8456676	fax: 76/8183029	
5.	Gaworzyce CZK Gmina	76/8316285	fax: 76/8316286	
6.	Grębocice CZK Gmina	76/8325307	fax: 76/8315095	
7.	Przemków CZK Gmina	76/8319210, 76/8319208	fax: 76/8319208	
8.	Radwanice CZK Gmina	76/8311478, 76/8311475	fax: 76/8311436	

D. TELEFONY ZARZĄDCÓW DRÓG w regionie

I.p.	Nazwa i lokalizacja jednostki	Numer telefonu	Numer telefonu	UWAGI
I	TELEFONY ZARZĄDCÓW DRÓG Powiatowych			
	Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych ul. Fabryczna 16, 59-170 Przemków		76/ 831 94 74	
	Starostwo Powiatowe w Głogowie, Wydział Infrastruktury Powiatu ul. Sikorskiego 21, 67-200 Głogów		76/ 728 28 76	
	Starostwo Powiatowe w Lubinie, Departament Infrastruktury i Transportu, Referat Dróg i Mostów, 59-300 Lubin ul. Jana Kilińskiego 12b		76/ 746 71 21	
	Starostwo Powiatowe w Legnicy, Wydział Komunikacji i Dróg Pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica /zimowe utrzymanie dróg/		76/ 854 98 09	
	Starostwo Powiatowe w Żaganiu, Wydział Komunikacji, Transportu i Dróg ul. Dworcowa 39, 68-100 Żagań, ul. Rybacka 38	68/ 475 18 82 68/ 475 18 81	68/ 477 79 01	
II	TELEFONY ZARZĄDCÓW DRÓG Wojewódzkich			
	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei, ul. Krakowska 28, 50-425 Wrocław		71/ 391 71 00	
	Kierownik Oddziału Utrzymania Grzegorz Kowalkowski		71/ 391 71 98	
	Rudna Obwód Drogowy w Alina Głowacka	76/ 843 40 35	609 990 943	
	Chocianów Obwód Drogowy Tadeusz Pawluk	76/ 818 55 56	609 990 930	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	68/ 328 03 00	68/ 328 03 27	
III	TELEFONY ZARZĄDCÓW DRÓG Krajowych			
	GDDKiA Oddział Wrocław ul. Powstańców Śląskich 186, 54-155 Wrocław	71/ 334 73 00	Fax. 71/ 367 17 69	
	Głogów - Rejon Dróg Krajowych, ul. Mickiewicza 61, 67-200	76/ 835 77 70	fax /76/ 835 77 78	
	Żary - Rejon Dróg Krajowych	68/ 363 48 97	fax /68/ 363 40 14	
	Rejon Dróg Krajowych w Nowej Soli	68/ 387 24 66	Fax. 68/ 387 45 71	

E. TELEFONY POMOCNICZE URZĘDY MIAST I GMIN w regionie

I.p.	Nazwa i lokalizacja jednostki	Numer telefonu	Numer telefonu	UWAGI
1.	Przemków - Urząd Miejski	76/ 831 92 10		
2.	Polkowice - Urząd Gminy /kancelaria/	76/ 847 41 46		
3.	Grębocice - Urząd Gminy	76/ 831 55 01		
4.	Gaworzyce - Urząd Gminy	76/ 831 62 85		
5.	Chocianów - Urząd Miasta i Gminy	76/ 818 50 20		
6.	Radwanice - Urząd Gminy	76/ 831 14 78		
7.	Głogów - Urząd Gminy /sekretariat/	76/ 836 55 55		

8.	Głogów - Urząd Miasta /kancelaria/	76/ 726 54 00		
9.	Lubin - Urząd Gminy	76/ 840 31 00		
10.	Lubin - Urząd Miasta	76/ 746 81 00		
11.	Rudna - Urząd Gminy	76/ 749 21 00		
12.	Jerzmanowa - Urząd Gminy	76/ 831 21 21		
13.	Żukowice - Urząd Gminy	76/ 831 42 41		

F. TELEFONY POMOCNICZE - Przewoźnicy w regionie

l.p.	Nazwa i lokalizacja jednostki	Numer telefonu	Numer telefonu	UWAGI
I	PKS			
1.	Przemków Zajezdnia PKS „Intertrans” S.A.	76/ 831 94 43		
2.	Głogów PKS „Intertrans” S.A	76/ 835 03 55		
3.	Lubin PPKS - dyspozytor całodobowy	76/ 844 33 13		
4.	Lubin PPKS - dyżurny ruchu	76/ 844 25 08		
5.	Chocianów PPKS Zajezdnia	76/ 818 50 44		
6.	Chojnów PPKS	76/ 818 84 76		
7.	Bolesławiec PPKS - /dyżurny ruchu/	75/ 644 23 40		
8.	Legnica PPKS - dyspozytor	76/ 866 37 18		
9.	Nowa Sól PPKS	68/ 387 40 51		

G. Przydatne linki stron internetowych

l.p.	Link do strony	Informacje
1.	http://www.pogodynka.pl/polska/prognoza2dni/dolnoslaskie http://www.meteo.pl/	Pogoda: ostrzeżenia, warunki, temperatury
2.	http://bip.pzdp.pl/pl/11252/1/ogloszenia.html	ogłoszenia i informacje ogólne, PZDP o drogach
3.	https://powiatpolkowice.lp-portal.pl/mini https://powiatpolkowice.lp-portal.pl/#	drogi powiatowe – mapka PZDP warunki i standardy zimowego utrzymania
4.	http://powiatpolkowicki.pl/	informacje o regionie
5.	https://www.duw.pl/pl/urzad/regionalny-system-ostrz	Regionalny System Ostrzegania - RSO Dolnyślask
6.	http://www.czk.pl/pogoda/index05.php	Centrum Zarządzania Kryzysowego – ostrzeżenia CZK
7.	http://www.gddkia.gov.pl/pl/21/mapa-warunkow-drogowych	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad